

Visie Artemis tbv Ronde tafel 2^e kamer Vaste Commissie LNV, 16 april 2019

(Dr Piet M. Boonekamp, Voorzitter, tel: 0174-415388/0613862012; info@artemisnatuurlijk.nl;
www.artemisnatuurlijk.nl.)

Wat is Artemis?

Artemis is de belangenvereniging van de producenten en distributie van Bestuivers, biologische gewasbescherming (Biocontrol¹) en plantversterkers (Biostimulanten²), met ca 30 zeer innovatieve grote en kleinere Nederlandse bedrijven en multinationals met een Nederlandse vestiging. Artemis viert dit jaar haar 25-jarige jubileum, is de oudste en grootste belangenvereniging op dit gebied in Europa, en is actief lid van de Europese koepelorganisatie, International Biocontrol Manufacturer's Association (IBMA).

Wat heeft Artemis de afgelopen 25 jaar bijgedragen?

De leden van Artemis behoren tot de wereldwijde pioniers voor de ontwikkeling en toepassing van Bestuivers en Biocontrol en recent ook van Biostimulanten.

De Artemisleden hebben ervoor gezorgd dat deze producten ontwikkeld, geregistreerd, praktijkklaar en via intensieve begeleiding geïntroduceerd konden worden bij de telers. De sector die deze biologische producten het best heeft geïntegreerd is de glasgroententeelt. Bijna 100% van de Nederlandse glasgroentetelers gebruikt de biologie voor bestuiving en gewasbescherming. Hiermee behoort de glasgroentesector tot de meest geavanceerde en meest duurzame sector ter wereld op het gebied van gewasbescherming.

Wat is de visie van Artemis op gewasbescherming voor de toekomst?

Vanaf de start van de landbouw 10.000 jaar geleden was er geen begrip van ziekten en plagen in cultuurgewassen. Actieve gewasbescherming = het doden van ziekten en plagen is pas na de 2^e wereldoorlog succesvol opgekomen door organisch -chemische middelen, wat resulteerde in een geweldige voedseltoename en voedselzekerheid voor de groeiende wereldbevolking. Maar aan het einde van de 20ste eeuw werd al duidelijk dat gewasbescherming op basis van chemische middelen niet duurzaam is.

De visie van Artemis is dat de *21ste eeuw die van de biologie moet worden als kern voor de gewasbescherming* en dat de Biocontrol en Biostimulanten producten van de Artemisleden een *cruciale rol spelen voor deze transitie*.

Die visie sluit prima aan bij de visies van LTO 'Ambitie plantgezondheid 2030' uit 2017, die van de LTO sectoren (o.a. fruit, akkerbouw, bloembollen glastuinbouw) en recent de visie van het ministerie LNV en de partners Platform Duurzame Gewasbescherming 'Toekomstvisie Gewasbescherming 2030'. In al deze visies staat de ontwikkeling naar *Weerbare Plant- en Teeltsystemen* centraal.

Ambitie van Artemis

Het is de ambitie van Artemis als dé toeleveringsorganisatie van Biocontrol en Biostimulanten, om de Weerbare Plant en Teeltsystemen voor alle sectoren van binnen- en buitenteelten mogelijk te maken. De systemen in binnen (kas)teelten zijn al een eind op weg omdat die geconditioneerd zijn,

¹ Biocontrol = Groene Middelen = gewasbeschermingsmiddelen van natuurlijke oorsprong zoals van planten, dieren, micro-organismen, of nagemaakte middelen die identiek zijn aan de natuurlijke stof met een ingeschat laag risico voor mens, dier, milieu en niet-doelwit organismen (definitie Green Deal Eindrapport Rapport 2014 -2017, geregeld in 1107/2009)

² Biostimulanten = plantversterkers = middelen van natuurlijke oorsprong (zie 1) die de groei en weerbaarheid van de plant verhogen, zonder een direct effect op ziekten en plagen (wordt gereguleerd in nieuwe mestwetgeving)

waardoor een ecosysteem gecreëerd kan worden waarin de Biocontrol en Biostimulanten prima gedijen. De realisatie in de buitenteelten zal een grote uitdaging zijn, waarvoor tot 2030 nog veel ontwikkeld moet worden op 1) technisch gebied (nieuwe geschikte combinaties van groene Biocontrol middelen en Biostimulanten), 2) regelgeving (versnelling van toelating), 3) experimenteerruimte bij telersgroepen (uittesten van combinaties van groene producten), om stapsgewijs tot robuuste weerbare systemen te komen (door steeds vanuit de experimenten te leren). Dit vraagt een 'mindset' verandering, zowel bij de teler (vertrouwt hij het systeem met milde groene producten, waar hij vroeger met bestrijdingsmiddelen ingreep?), als bij de maatschappij (de meest duurzame producten moeten ook waarde voor de teler opbrengen). Artemis wil zich hiervoor gaan inzetten, via haar nieuwe motto: **Biologie als basis mindset voor binnen- en buitenteelt!**

Noodzakelijke veranderingen zodat Artemis met praktijkpartners visies en ambitie waar kan maken

Artemis heeft zéér innovatieve bedrijven als leden, die een scala aan nieuwe producten voor de binnen- en *buitenteelten* gaan ontwikkelen en uittesten om de weerbare plant- en teeltsystemen in alle sectoren mogelijk te maken. Samen met de praktijkpartners van het Platform Duurzame Gewasbescherming zal Artemis de komende 10 jaar via de stapsgewijze praktijkexperimenten veel gaan investeren.

Maar ook de politiek is aan zet:

a) het faciliteren van de experimenteerruimte (zie pleidooi LTO) zodat de nieuwe biologische producten op praktijkniveau getoetst kunnen worden in de te ontwikkelen Weerbare Plant en Teeltsystemen.

b) verandering van de toelatings regelgeving. Want de huidige gewasbeschermingregelgeving 1107/2009 vanuit de chemische middelen voldoet niet voor Biocontrol: 1) Biocontrol werkingsmechanismen zijn veel complexer 2) Biodcontrol is niet één stof maar vele, tot zelfs consortia van microorganismen, 3) Biocontrol moet onderdeel van het ecosysteem blijven (en niet zo snel mogelijk hieruit verdwijnen zoals chemische middelen). Bovendien, de registratietijd is veel *te lang* (5 jaar voor stofregistratie in de EU, gevolgd door ca 2 jaar middelregistratie per lidstaat) *te ingewikkeld en te duur*. Voor de veelal kleine leden van Artemis wordt het zo vrijwel onmogelijk om een 'return on investment' te verkrijgen. En zo wordt **de afname van chemische middelen veel te langzaam gecompenseerd door biocontrol (Biocontrol nu nog minder dan 0,5% van het middelengebruik in de buitenteelt!)**. Vandaar een sterk pleidooi voor *aanpassingen van de stof- en middel registratie*, ontleend aan de IBMA position paper "IBMA proposed approach to revise procedures via amendment or adaption of Regulation (EC) 1107/2009, waarvoor het EU-parlement unaniem een motie ter ondersteuning heeft aangenomen:

- **URGENT Fast-track** : De voorlopige toelating van een stof na uitvoering van de risicoanalyse en het opstellen van de *draft assessment report* (DAR) van de Reporting Member State (RMS, in Nederland het Ctgb). Dit geeft een verkorting van de procedure met naar schatting 1-1,5 jaar. Dit kan met een kleine wijziging van de verordening 1107/2009 conform de motie van het Europese Parlement. Nog beter is een stap verder: een voorlopige toelating als laag-risicostof volgens de huidige criteria in 1107/2009 op basis van het dossier van de aanvrager en een snelle check door de RMS. Hierna kan de aanvrager direct met een middeltoelating starten. Dit geeft een versnelling van 3 jaar. Aanpassingen *urgent om het acute probleem van NU op te lossen!*
- **VOOR 2030, maar NU beginnen: Nieuwe geïntegreerde biologische wetgeving:** gewasbescherming is in 2030 geen één op één bestrijding meer, maar voornamelijk een *buffering* tegen ziekten en plagen via een scala aan mechanismen, op basis van combinaties van Biocontrol en Biostimulanten. Zo'n combi op maat voor een teeltsysteem is *essentieel* om de weerbare plant- en teeltsystemen in 2030 te kunnen realiseren. Deze **fundamentele transitie in de teelt vraagt om een fundamentele verandering in gewasbeschermingswetgeving!** Dit vergt nogal wat wetswijzigingen op EU niveau. Dus moet er NU mee worden begonnen om ruim voor 2030 zo'n nieuwe geïntegreerde biologische wetgeving voor de Weerbare Plant en – Teeltsystemen te hebben.

